

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความหมายของดนตรีบำบัด

คำว่าดนตรีบำบัดมีผู้ให้ความหมายกันมาช้านาน ซึ่งต่างสังคม ต่างวัฒนธรรมก็ให้นิยามที่แตกต่างกันไป นับแต่อดีตจนถึงปัจจุบันนี้ ยังไม่มีนิยามดนตรีบำบัดที่เป็นสากล และได้รับการยอมรับป้องกันทั่วโลก สันนิษฐานว่าเนื่องด้วยศาสตร์แห่งดนตรีเป็นความรู้คู่กับมนุษย์ทุกเผ่าพันธุ์ และการที่สังคมใดจะใช้ดนตรีเพื่อการบำบัดนั้นย่อมมีเหตุผลและวิวัฒนาการในการใช้เป็นของตนเองมาแต่เดิม ดังนั้นคำว่าดนตรีบำบัดจึงได้รับการนิยามที่หลากหลาย

ในสังคมของโลกตะวันตกเองก็ตาม แม้จะมีผู้คนจำนวนมากให้ความสนใจกับเรื่องดนตรีบำบัดนี้ แต่ด้วยความต่างภาษาต่างวัฒนธรรม จึงเกิดคำจำกัดความขึ้นมากมายอันมีเนื้อความต่างกันไป แต่ทั้งนี้มีเป้าประสงค์ตรงกันคือเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดนตรีเป็นเครื่องมือในการรักษาผู้ที่มีอาการผิดปกติทางร่างกาย หรือจิตใจ ซึ่งผู้เขียนจะขอหยิบยกความหมายของดนตรีบำบัดตามความเข้าใจของชาวตะวันตกมาเป็นตัวอย่างดังนี้

ดนตรีบำบัด ตามคำจำกัดความที่นิยามโดยสมาคมดนตรีบำบัดแห่งอเมริกา (American Music Therapy Association-AMTA) หมายถึง **การใช้ดนตรีในการช่วยรักษาทางคลินิกตามลักษณะอาการของผู้ป่วยโดยนักดนตรีบำบัดมืออาชีพ**

AMTA ยังให้นิยามเกี่ยวกับอาชีพนักดนตรีบำบัดไว้ดังนี้

อาชีพที่ทำงานเกี่ยวกับสุขภาพโดยนำเอาดนตรีมาใช้เพื่อตอบสนองความต้องการ ทางร่างกาย อารมณ์ การรับรู้ และความต้องการของสังคมของคนทุกวัย นักดนตรีบำบัดจะใช้ทั้งเครื่องดนตรีและการร้องช่วยบำบัดแม้ผู้ที่ไม่เป็นดนตรีมาก่อน และหลังที่ได้ประเมินถึงความสนใจและความต้องการของผู้เข้ารับการบำบัดแล้ว นักดนตรีบำบัดก็จะให้การรักษาร่วมๆ ไปด้วยกับทีมงานที่มาจากหลากหลายสาขาวิชา เพื่อให้ได้ผลอย่างดีและต่อเนื่อง¹

¹ แหล่งที่มา <http://www.musictherapy.org/quotes.html>

ดนตรีบำบัด

ดนตรีบำบัด ในความหมายที่ สมาคมวิชาชีพดนตรีบำบัด (Association of Professional Music Therapists-APMT) ในสหราชอาณาจักรนิยามไว้คือ

“รูปแบบหนึ่งของการรักษาที่มุ่งเน้นความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ให้และผู้รับการบำบัดเพื่อช่วยให้อาการของผู้เข้ารับการบำบัดดีขึ้นโดยใช้ดนตรีอย่างสร้างสรรค์ในสถานที่ซึ่งกำหนดไว้ที่นักดนตรีบำบัดจะใช้ประสบการณ์ทางดนตรีและกิจกรรมเพื่อนำไปสู่วัตถุประสงค์ในการบำบัดซึ่งจะถูกกำหนดโดยอาการของผู้ป่วย”

ดนตรีบำบัด ตามนิยามของสมาคมดนตรีบำบัดประเทศแคนาดา (Canadian Association for Music Therapy-CAMT) หมายถึง

“การใช้ดนตรีและองค์ประกอบของดนตรีโดยนักดนตรีบำบัด เป็นแขนงวิชาที่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะบุคคลของนักบำบัด เพื่อการรักษา ช่วยฟื้นฟูและพัฒนาผู้ที่มีความผิดปกติทางอารมณ์ การรับรู้ สังคม ความรู้สึก รวมทั้งทางร่างกายและจิตใจ”

ดนตรีบำบัด นิยามโดยวิกิพีเดีย สารานุกรมออนไลน์ หมายถึง

“การใช้ดนตรีและองค์ประกอบของดนตรีในการช่วยฟื้นฟู รักษาและเสริมสร้างสุขภาพในด้านสมอง ร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ ของมนุษย์โดยผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีบำบัด ผู้ที่ทำการบำบัดจะนำองค์ประกอบต่างๆ ของดนตรีมาใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของผู้ที่ได้รับการบำบัด ซึ่งการบำบัดที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องใช้ผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญในด้านที่เกี่ยวข้อง อาจเป็นการบำบัดแบบตัวต่อตัว หรือแบบทีม ซึ่งประกอบไปด้วยนักดนตรีบำบัด แพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเป้าประสงค์ในการรักษา”

จะเห็นได้ว่าดนตรีบำบัด คือการใช้ดนตรีและวิธีการทางดนตรีในการช่วยฟื้นฟู รักษา และพัฒนาด้านอารมณ์ ร่างกาย และจิตใจเพื่อให้มีสภาพที่ดีขึ้น ดนตรีที่นำมาใช้ในการบำบัดต้องได้รับการเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญในการรักษา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญในที่นี้ประกอบด้วยนักดนตรีบำบัด แพทย์ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา ผู้รับผิดชอบกรณีศึกษา และญาติของผู้เข้ารับการบำบัด

ดนตรีจะถูกใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บำบัดกับผู้เข้ารับ

² แหล่งที่มา <http://www.mtabc.com/examples.htm>

³ แหล่งที่มา http://en.wikipedia.org/wiki/Music_therapy

การบำบัดโดยใช้กิจกรรมที่ได้รับการออกแบบอย่างดีให้เหมาะกับสภาพผู้เข้ารับการบำบัด เช่น การร้องเพลง การบรรเลง หรือการฟังดนตรี เป็นต้น นอกจากนี้การบริหารจัดการวิธีการใช้ดนตรีอย่างระมัดระวังเป็นสิ่งที่จะต้องคำนึงถึง เพราะการจะเลือกใช้นักร้องหรือกิจกรรมใดก็ตาม นักดนตรีบำบัดต้องนำความรู้และประสบการณ์ของตนไปประยุกต์ใช้กับผู้เข้ารับการบำบัดที่มีอาการของโรค และพฤติกรรมที่แตกต่างกันไป เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบำบัด

1.2 องค์ประกอบของดนตรีที่นำมาใช้ในการบำบัด

เสียงสูงต่ำที่ถูกร้อยเรียงขึ้นตามจินตนาการของมนุษย์ อย่างมีจุดมุ่งหมายเพื่อสะท้อนภาพแห่งจินตนาการ และตอบสนองของความต้องการของมนุษย์คือดนตรี ซึ่งดนตรีของมนุษย์ต่างเผ่าพันธุ์ ย่อมมีความแตกต่างกันไปเนื่องจากปัจจัยในการสร้างจินตนาการ เช่น สภาพแวดล้อม ภูมิอากาศ ขนบปฏิบัติของวัฒนธรรม อันได้แก่วิถีชีวิต ความเป็นอยู่มีความแตกต่างกัน จะต่างมากหรือน้อยนั้นขึ้นอยู่กับเขตภูมิศาสตร์ของแต่ละพื้นที่

เสียงดนตรี มีองค์ประกอบที่สำคัญสองส่วนได้แก่ ทำนอง และจังหวะ ซึ่งอธิบายได้ดังนี้

1.2.1 ทำนอง คือกลุ่มของเสียงที่แสดงอัตลักษณ์ของดนตรี และเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เสียงดนตรีมีความสมบูรณ์ ทำนองประกอบขึ้นด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

- **ระดับเสียง (Pitch)** คือความถี่ของรอบในการสั่นสะเทือนของวัตถุนั้นเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความแตกต่างของเสียงไปในทาง สูง หรือ ต่ำ หากรอบในการสั่นสะเทือนมากก็จะมีเสียงสูง หากรอบในการสั่นสะเทือนน้อยก็มีเสียงต่ำ มนุษย์มีการรับรู้ในด้านความสูงต่ำของเสียง ซึ่งบ่งบอกความรู้สึกที่ค่อนข้างจะตรงกัน เช่น เสียงในทางต่ำจะให้อารมณ์ที่ไม่สดใสเท่าเสียงสูง เป็นต้น
- **ธรรมชาติของเสียง (Tone color)** คือลักษณะเฉพาะของเสียงที่เกิดขึ้นจากการสั่นสะเทือนของวัตถุที่ต่างชนิดกันโดย การดีด การสี การเป่า การตีหรือการเขย่า วัตถุต่างๆ ซึ่งความหนาแน่นของมวลสารของวัตถุที่ต่างชนิดกันทำให้เสียงที่เกิดขึ้นนั้นแตกต่างกัน ซึ่งมนุษย์สามารถบ่งบอกถึงเสียงที่มาจากแหล่งกำเนิดเสียงที่แตกต่างกันได้จากประสบการณ์การฟังดนตรี เช่น เสียงไวโอลินให้ความรู้สึกสดชื่นรื่นรมย์ ในขณะที่เสียงของเครื่องดนตรีประเภทฆ้องให้ความรู้สึกถึงความศักดิ์สิทธิ์ เป็นต้น
- **ความเข้มของเสียง (Tone intensity)** คือความหนัก-เบาของเสียงขึ้นอยู่กับความแรงความค่อนในการสร้างเสียงดนตรี ความเข้มของเสียงนี้มีความสัมพันธ์กับอารมณ์ความรู้สึกได้เช่นเสียงเบาให้ความรู้สึก อ่อนหวาน หรือเสียงดังให้

ความรู้สึกที่ก้าวร้าว โกรธซึ่งได้

เสียงดนตรีที่แสดงอารมณ์ เกิดขึ้นจากส่วนประกอบของทำนองดังที่กล่าวมานี้ เป็นตัวส่งผลให้เกิดรสในการฟังดนตรีขึ้น เรื่องรสของดนตรีนี้ได้เคยมีการกล่าวถึงมาแล้วใน คัมภีร์นาฏยศาสตร์ของอินเดีย⁴ ซึ่งท่านภรตมุนีได้กล่าวไว้ว่ารสที่ใช้ในการแสดงมี 8 ภาวะ ต่อมาท่านกาลิทาสนักวรรณคดีผู้มีชื่อเสียงของอินเดียได้เพิ่มรสที่ 9 ซึ่งเป็นรสที่สำคัญต่อวรรณคดีรวมเข้าไป ซึ่งรสทั้ง 9 นี้ได้แก่

- ลิงคารส คือรสแห่งความรักและยินดี
- หัสสรส คือรสแห่งความสนุกสนาน ร่าเริง
- กรุณารส คือรสแห่งความโศกเศร้า
- วีรรส คือรสแห่งความองอาจและกล้าหาญ
- รุทธรส คือรสแห่งความโกรธ ความแค้น
- ภยานกรส คือรสแห่งความหวาดหวั่น หวาดกลัว
- วิภัจฉรส คือ รสแห่งความเกลียด ความขยะแขยง
- อัปภตรส คือ รสแห่งความแปลก ความน่าอัศจรรย์
- สันติรส คือรสแห่งความสงบ (รสนี้เพิ่มขึ้นทีหลังโดยท่านกาลิทาสในวรรณคดีสุกุนตลา)⁵

ทั้งระดับเสียง ธรรมชาติเสียงและความเข้มของเสียงเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างอารมณ์ที่เกิดจากการรับรู้ในรสของดนตรีให้แก่ท่วงทำนองเพลง ผู้ฟังจะสามารถรับรู้และแปลความหมายของทำนองเพลงได้โดยใช้จินตนาการที่มีต่อพฤติกรรมตามประสบการณ์ของตน ทำนองจะมีความไพเราะต้องมีคุณภาพด้าน ความกลมกลืน (Harmony) คือการประสานเสียงของท่วงทำนองที่ไม่ขัดหู และมีความปลั่งจำเพาะ (Tonal timbre) คือเสียงที่มีความงามพอเหมาะแก่การฟัง นอกจากนี้หากมีเนื้อเพลง (Lyrics) บรรจอยู่ด้วยแล้ว ความหมายของเนื้อเพลงก็จะเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถสะท้อนภาพจินตนาการของผู้ประพันธ์ได้ดีขึ้น ทั้งนี้มีข้อจำกัดในด้านการเข้าใจภาษามาเป็นตัวแปรอย่างหนึ่งคือผู้ที่เข้าใจภาษาเท่านั้นจึงจะมีความสะท้อนใจกับบทเพลงด้วยเนื้อเพลงนั้นๆ ได้

1.2.2 จังหวะ คือ ความสั้นยาวของเสียงที่ทำให้เกิดท่วงทำนองที่สามารถสะท้อนความรู้สึกที่มีความหลากหลาย จังหวะอาจหมายถึงจังหวะของเครื่องดนตรีประเภทเครื่องตี เช่น กลอง หรือเครื่องเคาะต่างๆ ที่มนุษย์นำเข้ามาประดับประดาให้เป็นเครื่องช่วยเน้นย้ำจังหวะที่ถูกสร้างขึ้นแต่เดิม มีความน่าสนใจ ทำให้เสียงดนตรีนั้นสามารถแสดงอารมณ์ความรู้สึกได้

⁴ อ้างถึงใน หนังสือดนตรีอินเดีย ของเฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี พ.ศ. 2538 หน้า 92

⁵ อ้างถึงในหนังสือดนตรีอินเดีย โดย เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี พ.ศ. 2538 หน้า 92

มากขึ้น การรับรู้ด้านจังหวะนั้นแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะที่ตรงข้ามกัน จังหวะที่เป็นคู่ต่างกันนี้ สะท้อนถึงอารมณ์ความรู้สึกที่แตกต่างกัน ได้แก่

- **จังหวะที่ปกติสม่ำเสมอ (Regular)** ให้อารมณ์ที่เรียบง่าย สบาย ตรงข้ามกับ **จังหวะที่ไม่ปกติไม่สม่ำเสมอ (Irregular)** ให้อารมณ์ที่ติดขัด สะดุด คับข้อง อย่างไรก็ตามจังหวะในลักษณะนี้อาจเพิ่มสีสัน ให้บทเพลงได้หากผู้ประพันธ์หรือผู้บรรเลงมีศิลปะในการสร้างงานดนตรีให้ความสะกด ความคับข้อง กลายเป็นเสน่ห์ของเพลงเช่นดนตรีแจ๊ส ที่มีลีลาของเครื่องดนตรีหยอกล้อกันกับกลองเมื่อบรรเลงเดี่ยวที่ละเครื่องดนตรี เป็นต้น
- **จังหวะหนัก (Strong)** ให้อารมณ์ที่หนักแน่น มั่นคง สง่างาม กับ **จังหวะเบา (Weak)** ให้ความรู้สึกที่อ่อนไหว โอนอ่อน ไม่มั่นคง
- **จังหวะยาว (Long)** ให้ความรู้สึกที่เน้นย้ำ กับ **จังหวะสั้น (Short)** ให้ความรู้สึกที่รวดเร็ว สดใส

แต่ที่จริงแล้วจังหวะเกิดขึ้นจากจินตนาการที่ลอกเลียนแบบพฤติกรรมมนุษย์เช่นเดียวกับองค์ประกอบของทำนอง ตัวอย่างเช่นจังหวะซ้ำเนิบมักสะท้อนอารมณ์ที่มีอาการโศกเศร้า เป็นทุกข์เป็นการเลียนแบบพฤติกรรมของผู้ที่รู้สึกโศกเศร้าย่อมไม่มีแรงและกำลังใจที่จะทำอะไรด้วยความรวดเร็ว จังหวะที่มีความเร็วกระชับก็เลียนแบบพฤติกรรมมนุษย์ที่มีความสดชื่นเบิกบาน ทำอะไรก็ทำด้วยความกระฉับกระเฉง เป็นต้น ในเรื่องจังหวะนี้ มีผลงานวิจัยพบว่าจังหวะที่มีความเหมาะสมแก่การรับฟังของมนุษย์ว่าจะจะเป็นจังหวะที่มีความเร็วไม่เกินอัตราการเต้นของหัวใจของผู้นั้น หากผู้ได้รับฟังดนตรีที่มีความเร็วเกินกว่าอัตราการเต้นของหัวใจ อาจทำให้เกิดอาการไม่สบาย ตึงเครียด ซึ่งอาจส่งผลที่ไม่ดีต่อสุขภาพได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยอีกหลายประการ เช่นความพึงพอใจของผู้ฟัง ระดับความดังค่อยของเสียง เป็นต้น

เนื่องจากดนตรีถูกสร้างขึ้นโดยมนุษย์ ดังนั้นผู้ที่นำเอาศาสตร์ด้านดนตรีมาใช้เพื่อการบำบัดย่อมต้องเป็นผู้ที่เข้าใจถึงองค์ประกอบของดนตรีที่กล่าวมาแล้วเป็นอย่างดี จึงจะสามารถสร้างสรรค์งานด้านดนตรีบำบัดให้ตอบสนองความต้องการของผู้เข้ารับการบำบัดได้ นอกจากนี้การใช้ดนตรีในการบำบัดให้ได้ผลดี ผู้ใช้ต้องรู้จักวิธีการนำองค์ประกอบที่กล่าวมาแล้วมาจัดสรร ให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เข้ารับการบำบัด การจัดแต่งองค์ประกอบของดนตรีที่นำมาใช้ต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ของดนตรี กับความพึงพอใจ และอาการของผู้ป่วยเป็นสำคัญ ด้วยเหตุนี้ในการบำบัดตามหลักการแพทย์นั้นจำเป็นต้องมีผู้รู้ในศาสตร์ต่างๆ เข้ามาช่วยทำงานร่วมกันเป็นคณะทำงาน ได้แก่ นักจิตวิทยา แพทย์ นักสังคมสงเคราะห์ นักกิจกรรมบำบัด และที่สำคัญที่สุดคือนักดนตรีบำบัดที่ผ่านการอบรมวิชาชีพดนตรีบำบัดและ

ได้รับการรับรองแล้ว จึงจะทำให้การบำบัดด้วยดนตรีได้ผลดีตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

1.3 ความเป็นมาของดนตรีบำบัด

ดังที่กล่าวมาแล้วว่า ดนตรีเกิดขึ้นโดยฝีมือมนุษย์ จินตนาการที่ทำให้มนุษย์สร้างงานดนตรีนั้นมีหลากหลาย สุดแต่ว่าความสะเทือนใจที่ก่อให้เกิดจินตนาการในการสร้างงานนั้นเกิดจากปัจจัยใด ความสำเร็จในการสร้างงานดนตรีจะเกิดความสำเร็จครบวงจรได้ก็ต้องมีทั้งผู้สร้างงานดนตรี และผู้ฟัง ซึ่งผู้ฟังนั้นเป็นผู้เสพงานดนตรีและนำดนตรีไปใช้ประโยชน์ อาจเป็นไปเพื่อตอบสนองความต้องการที่แตกต่างกันไปตามลักษณะของดนตรี เช่นการฟังดนตรีที่มีจังหวะสนุกสนานเพื่อทำให้เกิดบรรยากาศแห่งความสดชื่นเบิกบาน หรือดนตรีที่มีความช้าเนิบ ผู้ฟังอาจนำไปใช้ในการฟังเพื่อการผ่อนคลาย หรือเพื่อเป็นส่วนประกอบในการทำกิจกรรมอื่นๆ เป็นต้น

การใช้ประโยชน์ของดนตรีเพื่อการทำให้ผ่อนคลายนั้นเป็นจุดเริ่มต้นของแนวความคิดเรื่องดนตรีบำบัด ซึ่งหากจะกล่าวถึงความเป็นมาแล้วก็อาจกล่าวได้ว่า ดนตรีบำบัดกำเนิดขึ้นมาตั้งแต่มนุษย์ใช้ดนตรีเพื่อการผ่อนคลายนั่นเอง ในสมัยโบราณนั้นมนุษย์มีความเชื่อเรื่องสิ่งเหนือธรรมชาติ และมีชนหลายเผ่าที่ใช้ดนตรีในการบำบัดรักษาโรคร้ายไข้เจ็บ โดยเชื่อว่าการเล่นดนตรีหรือการร้อง เป็นการเชิญจิตวิญญาณที่มีอำนาจเหนือธรรมชาติเข้ามาช่วยรักษาผู้ที่เจ็บป่วย ดังนั้นพวกเขาจึงมีความเข้าใจว่าการร้องหรือเล่นดนตรี เป็นการรักษาโรคให้แก่ผู้ป่วยตั้งแต่นั้นมา ส่วนพิธีกรรมที่จะกระทำเป็นขั้นตอนอย่างไรนั้นอาจมีความแตกต่างกันไปตามวัฒนธรรมของมนุษย์แต่ละเผ่าพันธุ์ ยกตัวอย่างเช่น การรักษาโดยใช้ดนตรีประกอบการพ้อนรำในพิธีผีฟ้า ทางภาคอีสานเหนือของไทยนั้น มีความเชื่อว่า เสียงแคนเป็นพาหนะที่จะนำผีฟ้า (วิญญาณอันศักดิ์สิทธิ์ที่ตามความเชื่อพื้นบ้านของชาวอีสาน) ลงมารักษาผู้ที่ป่วยซึ่งมาเข้าพิธีชนเดียวกับพิธีมะม่วงของชาวอีสานตอนใต้ที่เชื่อว่าการเข้าทรงผีบรรพบุรุษแล้วร้องรำกับดนตรีนั้นเป็นการช่วยรักษาโรคให้กับผู้ป่วย เป็นต้น แอนโทนี ซีการ์ (Anthony Seeger) นักดนตรีชาติพันธุ์วิทยาชาวอเมริกันได้ทำการสำรวจข้อมูลภาคสนามและพบว่า ชาวอินเดียนแดงเผ่า ซูย่า (Suya Indian) ในรัฐมาตูโกรสซุ (Mato Grosso) ประเทศบราซิล จะจัดพิธีสวดเพื่อการรักษาโรค เมื่อมีสมาชิกในเผ่าเกิดการเจ็บป่วยขึ้น ดนตรีบำบัดที่เกิดขึ้นตามความเชื่อเรื่องเหนือธรรมชาตินี้ได้รับการยอมรับจากคนที่อยู่ในสังคมต่างเผ่าต่างวัฒนธรรมทั่วโลกมาเป็นเวลาหลายพันปี ก่อนที่จะเกิด วิชาชีพดนตรีบำบัดที่ถูกกำหนดกรอบโดยผู้ที่ได้รับการศึกษาในระบบการศึกษาที่ถูกกำหนดโดยรัฐบาลในประเทศตะวันตก

ซูซาน จูดีสท์ แพน โคลล์ (Susan Judith Van Cole) กล่าวว่า การใช้ดนตรีเพื่อรักษาโรคเกิดขึ้นมาตั้งแต่สมัย 1500 ปีก่อนคริสตกาล มีหลักฐานแสดงให้เห็นว่าประมาณ ก่อน

คริสต์ศตวรรษราว 400-600 ปี มีการใช้ดนตรีเพื่อช่วยบรรเทาอาการเจ็บป่วยของมนุษย์ในประเทศกรีซ เพราะดนตรีเป็นส่วนสำคัญในชีวิตประจำวันของพวกเขา ชาวกรีกจะใช้ดนตรีในวิถีชีวิต เช่นการจัดพิธีกรรม การออกศึกสงคราม การพายเรือ และกิจกรรมอื่นๆ อีกมากมาย เขามีความเชื่อว่า ดนตรีเป็นตัวกระตุ้นจิตวิญญาณของมนุษย์ และมีอำนาจในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมนุษย์ได้

ในยุคกลางของยุโรปช่วงศตวรรษที่ 12-15 มีความเชื่อว่าเสียงดนตรีเป็นสื่อที่ทรงพลังในการติดต่อพระเจ้า แต่ปรากฏการณ์นี้ก็เกิดขึ้นแต่ในโบสถ์ต่างๆ เท่านั้น และผู้คนส่วนใหญ่ที่มาพร้อมร้องเพลงสวดอ่อนนวยพระเจ้านั้นก็ปฏิบัติเพื่อหลีกเลี่ยงการแสดงความไม่เคารพต่อพระเจ้าซึ่งอาจจะถูกดูแลจากคนในสังคมที่มีความเชื่อเช่นนี้

นอกจากดนตรีบำบัดมีวิวัฒนาการมาจากความเชื่อดั้งเดิมของมนุษย์ดังที่กล่าวไว้แล้ว การใช้ดนตรีเพื่อเป็นเครื่องผ่อนคลายก็น่าจะเป็นแรงบันดาลใจที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดการพัฒนาการในการนำเอาดนตรีมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสุขภาพของมนุษย์ในระยะเวลาต่อมา การใช้ดนตรีเพื่อการบำบัดจะเริ่มแพร่ขยายไปพร้อมๆ กับการศึกษาด้านดนตรี เมื่อพบว่าดนตรีมีคุณสมบัติที่เอื้อต่อการนำมาใช้เป็นเครื่องมือประกอบกิจกรรมเพื่อความบันเทิงแล้ว จึงมีการสร้างกรอบในการนำมาใช้เพื่อการรักษาผู้ป่วย โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญคอยกำกับดูแลให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบำบัดรักษาในระยะต่อมา จนกระทั่งดนตรีบำบัดถูกนำไปบรรจุไว้เป็นหลักสูตรในแขนงวิชาดนตรีบำบัดอย่างเป็นทางการเพื่อสร้างนักดนตรีบำบัดให้ตอบสนองแก่ความต้องการของสังคม และเมื่อวิชาชีพดนตรีบำบัดได้รับการตอบสนองที่ดีจากสังคม จึงเกิดสมาคมวิชาชีพดนตรีบำบัดขึ้นเพื่อกำกับดูแลและสนับสนุนส่งเสริมให้นักดนตรีบำบัดมีความเจริญมั่นคงในอาชีพ จนต่อมารัฐบาลในหลายประเทศให้การยอมรับวิชาชีพนี้ และกลายเป็นอีกหนึ่งอาชีพที่น่าสนใจ

1.4 ความเป็นมาของดนตรีบำบัดในประเทศตะวันตก

ผู้เขียนจะขอกกล่าวถึงประวัติความเป็นมาของดนตรีบำบัดในประเทศตะวันตกตั้งแต่ศตวรรษที่ 18 เป็นต้นมาพอสังเขปดังนี้

ปีพ.ศ.2272 (ค.ศ.1729) มีการตีพิมพ์บทความเรื่องดนตรีบำบัดเรื่องแรก โดยนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยฟิลลาเดเฟีย (Philadelphia University) ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้เขียนบทความเรื่อง ผลของการใช้ดนตรีเพื่อใช้ลดอาการเจ็บป่วย โดยเขาสรุปผลการทดลองว่าผู้ป่วยมีการตอบสนองต่อดนตรีต่างกัน กล่าวคือดนตรีชนิดหนึ่งใช้ได้ดีกับผู้ป่วยคนหนึ่งแต่อาจใช้ไม่ได้ผลดีกับผู้ป่วยอื่นๆ เพราะผู้ป่วยแต่ละคนตอบสนองต่อเสียงดนตรีไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของผู้ป่วยว่าชอบดนตรีประเภทใด

ปีพ.ศ.2349 (ค.ศ.1806) สงครามโลกครั้งที่ 1 และ 2 ช่วงระยะเวลาที่เกิดสงครามโลกนี้ผู้ที่ได้รับผลกระทบเป็นอย่างยิ่งจากสงคราม นอกจากพลเรือนแล้ว ยังมีทหารผ่านศึกที่ต่างได้รับบาดเจ็บและเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศสหราชอาณาจักรเป็นจำนวนมากเนื่องจากทั้งผู้บาดเจ็บจากอาวุธสงครามและผู้ป่วยทางสมองที่ได้รับผลกระทบกระเทือนมีอาการหวาดกลัวที่พบเห็นผู้คนล้มตายจำนวนมากในสนามรบทหารเหล่านี้จึงมีสภาพจิตใจที่ไม่ปกติ จำเป็นต้องได้รับการเยียวยา การปลอบขวัญและการให้กำลังใจอย่างมาก จึงเกิดอาสาสมัครเข้ามาช่วยเหลือทหารดังกล่าว อาสาสมัครมาจากสาขาอาชีพต่างๆ และส่วนหนึ่งในกลุ่มนี้คือผู้ที่เป็นนักร้อง นักดนตรี ที่เข้ามาร้องและเล่นดนตรีเพื่อปลอบขวัญผู้บาดเจ็บ และด้วยปรากฏผลว่าผู้ป่วยที่อยู่ทุกโรงพยาบาลต่างมีความชื่นชอบในการแสดงของอาสาสมัครกลุ่มดนตรี มากกว่ากลุ่มอื่นๆ แพทย์และพยาบาลต่างสังเกตว่าสภาพทางจิตใจของผู้ป่วยดีขึ้นมากหลังจากได้ร่วมกิจกรรมดนตรี จึงได้พิจารณาจัดจ้างนักดนตรีให้มาแสดงอย่างต่อเนื่องที่โรงพยาบาลหลายแห่ง ส่งผลให้เกิดความคิดในการที่จะอบรมนักดนตรีที่เข้ามาช่วยนี้ให้มีความรู้ด้านจิตวิทยา และด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความพร้อม และมั่นใจให้กับพวกเขาเหล่านั้นในการที่จะทำงานกับผู้ป่วยอย่างต่อเนื่องต่อไป

ปีพ.ศ.2477 (ค.ศ.1934) มีการตีพิมพ์หนังสือเรื่องการใช้ดนตรีเป็นเครื่องมือในการรักษา (Music as a medium of Healing) ขึ้นในประเทศเยอรมนี โดยนายแพทย์ คาร์ล ไฮทซ์ พอลท์เตอร์ (Karl Heinz Polter) หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงความสำคัญของดนตรีต่อการเยียวยาผู้ป่วย ซึ่งต่อมามีอิทธิพลต่อจุดเริ่มต้นแนวคิดด้านวิชาชีพดนตรีบำบัดในประเทศเยอรมนี

ปีพ.ศ.2488 (ค.ศ.1945) มหาวิทยาลัยมิชิแกน (Michigan University) ได้เปิดหลักสูตรปริญญาบัณฑิตทางด้านดนตรีบำบัดเป็นมหาวิทยาลัยแรกในประเทศสหรัฐอเมริกา

ปีพ.ศ.2493 (ค.ศ.1950) ช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 นี้เป็นช่วงที่ดนตรีบำบัดได้รับความนิยมจากแพทย์และพยาบาล เนื่องจากมีกลุ่มอาสาสมัครด้านดนตรีเข้าไปช่วยให้ความบันเทิงและปลอบขวัญทหารที่ได้รับบาดเจ็บจำนวนมากในโรงพยาบาลต่างๆ ในประเทศสหรัฐอเมริกา ผู้ที่มีความสนใจทางด้านนี้จึงรวมตัวกันจัดประชุมเพื่อก่อตั้งสมาคมดนตรีบำบัดแห่งชาติขึ้น เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 1950 มีชื่อว่า The National Association for Music Therapy (NAMT) โดยความร่วมมือของผู้ที่มีความสนใจในด้านดนตรีบำบัด ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการก่อตั้งได้แก่ Ira Maximilian Altshuler นักจิตบำบัด และ Carol Collins ศาสตราจารย์ทางด้านดนตรีบำบัดที่มหาวิทยาลัยแห่งรัฐเวิน (Wayne State University) และ Esther Goetz Gilliland ซึ่งต่อมาเขาได้เป็นประธานของ NAMT โดยสมาคมมีบทบาทในการกำหนดระเบียบ

กฎเกณฑ์ และข้อบังคับเกี่ยวกับวิชาชีพนักดนตรีบำบัด ตลอดจนให้คำแนะนำแก่ผู้ที่มีความสนใจในศาสตร์แขนงนี้

ปีพ.ศ. 2493- 2502 (ค.ศ.1950-1959) พอล นอร์ดคอฟฟ์ และ คลีฟ ร็อบบิ้นส์ (Paul Nordoff & Clive Robbins) เริ่มต้นงานดนตรีบำบัดขึ้นที่สหราชอาณาจักร โดยทั้งสองได้พบกันที่โรงเรียนรูดอล์ฟ สเตายเนอร์ (Rudolf Steiner School) ขณะที่ร็อบบิ้นส์เป็นครูสอนเด็กผู้มีความต้องการพิเศษที่นั่น นอร์ดคอฟฟ์ซึ่งเป็นนักแต่งเพลงชาวอเมริกันได้เดินทางมาร่วมงานแสดงของนักเรียนของเธอ ต่อมาทั้งสองได้ร่วมงานกันอีกที่โรงเรียนซันฟิลด์ (Sunfield School) การที่เขาได้พบและร่วมงานกันทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการเขียนหนังสือชื่อ การบำบัดด้วยดนตรีสำหรับเด็กพิการ (Therapy in Music for Handicapped Children) ซึ่งเป็นหนังสือที่นำเสนอแนวคิดเรื่องดนตรีบำบัดเล่มแรกในสหราชอาณาจักร ภายใต้ความเชื่อที่ว่าทุกๆ คนสามารถตอบสนองต่อดนตรีได้ไม่ว่าจะเป็นคนปกติเจ็บป่วย หรือพิการ เขาเชื่อว่าดนตรีบำบัดสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสาร ระหว่างบุคคล และยังสามารถก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และทำให้ผู้ป่วยอยู่ได้อย่างมีความหวัง งานชิ้นนี้ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง จนทำให้เขาได้รับทุนจากสถาบันประสาทแห่งชาติประเทศสหรัฐอเมริกา (National Institute of Mental Health, USA) เพื่อทำงานวิจัยด้านดนตรีบำบัดเป็นเวลา 5 ปี ระหว่างปี พ.ศ.2505-2510 (ค.ศ.1962-1967) โดยสถานที่ทำวิจัยคือ สถานพยาบาลรายวันสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสมองอายุต่ำกว่า 7 ปี (Day-care Unit for Psychotic Children under 7) ณ มหาวิทยาลัยเพนซิลเวเนีย ในเมืองฟิลาเดเฟีย ต่อมาทั้งสองได้เขียนหนังสือเรื่อง ดนตรีบำบัดอย่างสร้างสรรค์ (Creative Music Therapy) ซึ่งเขาได้ใช้ผลของงานวิจัยนี้เป็นแนวทางในการจัดอบรมนักดนตรีบำบัดตามหลักการแบบ Nordoff-Robbins training ซึ่งจัดการอบรมครั้งแรกขึ้นเมื่อปี ค.ศ.1972 ต่อมาเขาได้ก่อตั้งเครือข่ายดนตรีบำบัดแบบ Nordoff-Robbins ขึ้น และได้รับความนิยมในประเทศอื่นๆ เช่นสหรัฐอเมริกา แอฟริกาใต้ ออสเตรเลีย และเยอรมนี มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ ณ กรุงลอนดอน เมืองหลวงของสหราชอาณาจักร

ปีพ.ศ. 2501 (ค.ศ.1958) สมาคมดนตรีบำบัดแห่งบริติช (The British Society for Music Therapy) ได้ถูกก่อตั้งขึ้น โดยผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้บุกเบิกดนตรีบำบัดรุ่นแรกของอังกฤษคือนักดนตรีบรรเลงเชลโล่ชาวฝรั่งเศสชื่อ Juliette Alvin และในปีเดียวกันนี้ Hildebrandt R. Teirich ชาวเยอรมันได้เขียนหนังสือเรื่อง ดนตรีและยา (Music and Medicine) ซึ่งกล่าวถึงการใช้นดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของการรักษาผู้ที่มีความผิดปกติทางสมอง ทางจิต และผู้ป่วยเรื้อรังทางร่างกาย หนังสือเล่มนี้ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในแวดวงผู้ที่สนใจเรื่องดนตรีบำบัดในยุคนั้น

ปีพ.ศ. 2502 (ค.ศ.1959) มีการประชุมวิชาการเรื่องดนตรีบำบัดครั้งแรกในประเทศออสเตรีย มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างงานวิชาการด้านดนตรีบำบัดโดยเน้นการใช้ดนตรีคลาสสิกมาช่วยในการบำบัดรักษาผู้ป่วย ต่อมาจึงเกิดหลักสูตรดนตรีบำบัดขึ้นในมหาวิทยาลัยเวียนนาขึ้นในระดับปริญญาโท ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการผลักดันการอบรมปฏิบัติทางด้านดนตรีบำบัดในประเทศออสเตรียคือ อัลเฟรด ชโมเอลซ์ (Alfred Schmoelz) ซึ่งทำการบำบัดผู้ป่วยโดยการเล่นดนตรีเป็นคู่กับผู้ป่วยโดยใช้เครื่องดนตรีเดียวกันผลัดกันแต่งทำนองแล้วได้ตอบกัน และเขายังเป็นผู้ให้คำจำกัดความของดนตรีบำบัดในภาษาเยอรมันในหนังสือ Bruscia (1998, p. 275) นับว่าเขาเป็นผู้บุกเบิกดนตรีบำบัดคนแรกในประเทศออสเตรีย (European Music Therapy Confederation, 2003).

ปีพ.ศ.2503-2512 (ค.ศ.1960-1969) เป็นช่วงเวลาที่มีการตื่นตัวทางวิชาการด้านดนตรีบำบัดในประเทศแถบยุโรปเป็นอย่างมาก และในช่วงนี้เองที่ประเทศนอร์เวย์ได้มีการก่อตั้งสมาคมดนตรีบำบัดแห่งภูมิภาคยุโรปตอนเหนือขึ้น มีชื่อว่า Nordic Association of Music Therapy (Nordisk Forbund for musikkterapi)

ปีพ.ศ.2512 (ค.ศ.1969) มีการจัดประชุมใหญ่ทางวิชาการด้านดนตรีบำบัดครั้งแรกในประเทศเยอรมนี (The First German Music Therapy Congress) ที่เมือง Leipzig ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมมาจากเยอรมันตะวันตกและเยอรมันตะวันออก รวมทั้งนักวิชาการ นักดนตรี และผู้ที่สนใจจากประเทศออสเตรีย

ปีพ.ศ.2513 (ค.ศ.1970) Gertrude Orff ได้พัฒนาความรู้ด้านดนตรีของเขามาใช้ในการบำบัดผู้พิการ พร้อมทั้งได้ก่อตั้งศูนย์ดนตรีบำบัดหลายศูนย์กระจายไปในประเทศเยอรมนี ภายในศูนย์จะมีทั้งแพทย์ และพยาบาล นักดนตรี และนักจิตวิทยาร่วมกันทำงานกันเป็นคณะเพื่อช่วยเหลือฟื้นฟูสภาพเด็กพิการ และผู้ปกครองที่เจ็บป่วย

ปีพ.ศ.2514 (ค.ศ.1971) สมาคมดนตรีบำบัดแห่งประเทศไทยได้กำเนิดขึ้น มีชื่อว่า The American Association for Music Therapy (AAMT) เพื่อสนับสนุนผู้ที่ผ่านการอบรมวิชาซีพนักดนตรีบำบัด สมาคมนี้จะมุ่งเน้นไปที่การใช้ดนตรีในการบำบัดโดยการรักษาทางคลินิกซึ่งเน้นการศึกษาทางพฤติกรรมและจิตวิเคราะห์

ปีพ.ศ.2515 (ค.ศ.1972) มีการจัดตั้งสมาคมดนตรีบำบัดขึ้นในประเทศนอร์เวย์ มีชื่อว่า Norwegian Association for Music Therapy ซึ่งมีการตีพิมพ์วารสารด้านดนตรีบำบัดเป็นครั้งแรกชื่อว่า “Musikkterapi”

ปีพ.ศ.2516 (ค.ศ.1973) สมาคมดนตรีบำบัดแห่งประเทศไทย (The German Society for Music Therapy) กำเนิดขึ้นเป็นความร่วมมือกันระหว่างเยอรมันตะวันตกและ

เยอรมันตะวันออกก่อตั้งขึ้นเพื่อให้เกิดความร่วมมือทางวิชาการด้านดนตรีบำบัดแก่ผู้ที่สนใจ

ปีพ.ศ.2517 (ค.ศ.1974) สมาคมดนตรีบำบัดแห่งประเทศไทยแคนาดา (Canadian Association for Music therapy-CAMT) ได้ถูกก่อตั้งขึ้น โดย Norma Sharp มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาวิชาชีพดนตรีบำบัดให้ได้รับการยอมรับในสังคม สมาคมนี้จะให้การอบรมด้านดนตรีบำบัดแก่นักศึกษาที่มีความสนใจ นอกจากนี้ยังสนับสนุนให้มีการก่อตั้งสมาคมดนตรีบำบัดไปในทุกเมืองของประเทศแคนาดา เพื่อช่วยให้คนในชุมชนได้มีโอกาสเข้ารับการอบรมวิชาชีพนี้อีกด้วย

ปีพ.ศ.2519 (ค.ศ.1976) กำหนดสมาคมวิชาชีพนักดนตรีบำบัดขึ้นในสหราชอาณาจักร มีชื่อว่า The Association of Professional Music Therapist (APMT) มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตนักดนตรีบำบัดให้เพียงพอแก่ความต้องการของประเทศ สมาชิกที่สังกัดสมาคมนี้มีเฉพาะนักดนตรีบำบัดที่ผ่านการอบรมมาเท่านั้น ต่อมาสมาคมนี้ประสบความสำเร็จได้รับการยอมรับจากรัฐบาลอังกฤษให้วิชาชีพนี้เป็นวิชาชีพที่มีความทัดเทียมกับอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์อื่นทั้งด้านสวัสดิการและเงินค่าตอบแทนตั้งแต่ปีพ.ศ. 2525 (ค.ศ.1982) เป็นต้นมา

ปีพ.ศ.2521 (ค.ศ.1978) นางจูเลียต อัลวิน (Juliette Alvin) ได้เขียนหนังสือชื่อ Music Therapy for the Autistic Child ซึ่งตีพิมพ์เป็นครั้งแรก เป็นหนังสือที่กล่าวถึงผลของดนตรีบำบัดที่มีต่อพัฒนาการของเด็กที่เป็นโรคออทิสติก ในหนังสือเล่มนี้จะบอกถึงวิธีการใช้ดนตรีบำบัดเด็กออทิสติกหลายประเภท ซึ่งเป็นข้อสรุปจากงานวิจัยของเธอ หนังสือเล่มนี้มีอิทธิพลต่อวิชาการด้านดนตรีบำบัดในสหราชอาณาจักรในเวลาต่อมา

ปีพ.ศ.2528 (ค.ศ.1985) กำหนด The World Federation of Music Therapy (WFMT) เป็นสมาคมดนตรีบำบัดโลก มีจุดประสงค์เพื่อให้การสนับสนุนงานทางด้านดนตรีบำบัดแก่ผู้สนใจทั่วไป มีสมาชิกมาจากประเทศต่างๆทั่วโลก ต่อมามีการจัดการประชุมระดับโลกขึ้นเป็นครั้งแรกที่เมืองรีโอเดจาเนโร (The first World Congress, Rio de Janeiro) ในปีพ.ศ. 2533 (ค.ศ.1990) ณ ประเทศบราซิล

ปีพ.ศ.2533(ค.ศ.1990) สมาคมวิชาชีพดนตรีบำบัดแห่งภาคพื้นยุโรป The European Music Therapy Confederation (EMTC) ได้ถูกก่อตั้งขึ้นโดยนักดนตรีบำบัดมืออาชีพเพื่อเป็นที่แลกเปลี่ยนวิชาความรู้ระหว่างสมาชิกที่เป็นนักดนตรีบำบัดในทวีปยุโรป มีที่ทำการอยู่ที่กรุงบรัสเซลส์ มีสมาชิกมาจากประเทศในกลุ่มรวม 19 ประเทศ

ปีพ.ศ.2541 (ค.ศ.1998) เกิดการรวมตัวกันของสมาคม NAMT กับ สมาคม AAMT กลายเป็นสมาคมดนตรีบำบัดแห่งประเทศไทยสหรัฐอเมริกา มีชื่อว่า American Music Therapy Association (AMTA) ซึ่งถือเป็นสมาคมดนตรีบำบัดที่ใหญ่ มีสมาชิก กว่า 5,000 คนทั่วโลก

มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาการใช้ดนตรีเพื่อบำบัดผู้ป่วยระยะพักฟื้น และให้การอบรมทางคลินิกที่เป็นมาตรฐานแก่นักดนตรีบำบัดทั่วไป

สรุป

จะเห็นได้ว่าดนตรีบำบัดเกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ในด้านการอยู่รอด ปลอดภัย และความต้องการในการเข้าสังคม ซึ่งดนตรีบำบัดในโลกตะวันตกเริ่มได้รับความนิยมภายหลังจากสงครามโลกซึ่งมีผู้คนได้รับผลกระทบมากมายทั้งทางร่างกายและจิตใจ ดนตรีบำบัดมีวิวัฒนาการต่อมาในด้านการศึกษา อบรม และเกิดสมาคมดนตรีบำบัดขึ้นอย่างแพร่หลาย จวบจนปัจจุบันนี้เองซึ่งสมาคมดนตรีบำบัดที่สำคัญมีปรากฏตามตารางต่อไปนี้

ตารางแสดงลำดับของการกำเนิดสมาคมดนตรีบำบัดที่สำคัญ

ปีพ.ศ.	ชื่อสมาคม	ประเทศ	เว็บไซต์
2493 (ค.ศ.1950)	The National Association for Music Therapy (NAMT) สมาคมดนตรีบำบัดแห่งชาติ	สหรัฐอเมริกา	http://www.musictherapy.org
2501 (ค.ศ.1958)	The British Society for Music Therapy สมาคมดนตรีบำบัดแห่งบริติช	สหราชอาณาจักร	http://www.bsmt.org
2514 (ค.ศ.1971)	The American Association for Music Therapy (AAMT) สมาคมดนตรีบำบัดแห่งประเทศไทย สหรัฐอเมริกา	สหรัฐอเมริกา	http://www.musictherapy.org
2515 (ค.ศ.1972)	Norwegian Association for Music Therapy (NFMT) สมาคมดนตรีบำบัดแห่งนอร์เวย์	นอร์เวย์	http://www.musikkterapi.no
2516 (ค.ศ.1973)	The German Society for Music Therapy (NFMT) สมาคมดนตรีบำบัดประเทศเยอรมนี	เยอรมนี	http://www.musiktherapie.de

ปีพ.ศ.	ชื่อสมาคม	ประเทศ	เว็บไซต์
2517 (ค.ศ.1974)	Canadian Association for Music Therapy (CAMT) สมาคมดนตรีบำบัดแห่งประเทศไทยแคนาดา	แคนาดา	http://www.musictherapy
2528 (ค.ศ.1985)	The World Federation for Music Therapy (EFMT) สมาคมดนตรีบำบัดโลก	(เว็รม) อิตาลี	http://www.musictherapyworld.de/modules/wfmt
2533 (ค.ศ.1990)	The European Music Therapy Confederation (EMTC) วิชาชีพดนตรีบำบัดแห่งภาคพื้นยุโรป	เบลเยียม	http://www.musictherapyworld.de
2541 (ค.ศ.1998)	American Music Therapy Association (AMTA) สมาคมดนตรีบำบัดแห่งประเทศไทยสหรัฐอเมริกา	สหรัฐอเมริกา	http://www.musictherapy.org

ปัจจุบันมีสถาบันการศึกษาเปิดเพื่อดำเนินการสอนหลักสูตรดนตรีบำบัดตั้งแต่ปริญญาตรีถึงปริญญาเอกแล้วทั่วโลก ในประเทศไทยก็กำลังมีแนวคิดที่จะเปิดหลักสูตรในเร็ววันนี้ ที่ได้เริ่มดำเนินการไปแล้วเป็นเพียงแค่วิชาโท และวิชาเลือกเท่านั้นซึ่งจะได้กล่าวต่อไปในบทที่ 5

